

37.016:796.308

Б 27

БАСКЕТБОЛ

У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

3. Ясько Л. В. Построение тренировочных занятий соревновательной направленности квалифицированных спортсменов в фехтовании на шпагах: автореф. дис. ... канд. наук по физ. воспитанию и спорту : [спец.] 24.00.01 «Олимпийский и профессиональный спорт» / Л.В. Ясько. – К., 2003. – 23 с.
6. Яхонтов Е. Р. Физическая подготовка баскетболистов : учеб. пособ. / Е. Р. Яхон-тов. – 3-е изд., стереотип. – СПб. : Олимп, 2007. – 134 с.

ПИСЬМЕННИЙ О.М., ПЛОТНИКОВА В.І.

УДК 796.323

УМОВИ ЕФЕКТИВНИХ ЗАНЯТЬ З БАСКЕТБОЛУ, ВРАХОВУЮЧИ СТАВЛЕННЯ ДО ГРИ ШКОЛЯРІВ ТА СТУДЕНТІВ

Постановка проблеми. Баскетбол – це не тільки захоплення мільйонів і мільярдів людей на планеті. Чисельні дослідники науково обґрунтовують його доцільність на заняттях з фізичного виховання у школах та вищих навчальних закладах. На думку Ж.Л. Козіної, М.А. Вакслера, А.О. Тихонова баскетбол допомагає швидко й ефективно приймати рішення в умовах, що миттєво змінюються, навчає виконувати координовані і точні рухи на межі фізичної і психологічної напруги [1, с. 32]. І. Малофєєв, О.В. Мітолкіна та С.М. Ткач стверджують, що дана гра розвиває швидкість, спритність, силу, гнучкість та витривалість [2, с. 4; 3, с. 9; 6, с. 11] В.І. Павленко, В.О. Рибалко, В.В. Тутов зазначають, що баскетбол виховує почуття колективізму та дисциплінованості [4, с. 17; 5, с. 37; 7, с. 14]. Проте для успішного втілення у життя усіх вище згаданих позитивних наслідків, варто визначити місце баскетболу у свідомості школярів та студентів.

Мета дослідження: виявити умови ефективних занять баскетболом у школі та вузі з урахуванням ставлення до гри школярів та студентів.

Завдання дослідження: з'ясувати ставлення школярів та студентів до баскетболу; проаналізувати особливості уявлень про баскетбол у різних вікових категорій; визначити причини відмінностей ставлення до баскетболу у респондентів різного віку.

Методи дослідження: аналіз літератури з даного питання; анкетування школярів та студентів; порівняння та систематизація результатів.

Виклад основного матеріалу. Під час анкетування вдалося виявити ставлення школярів та студентів до баскетболу. Опитування проводилося на базі Криворізької загальноосвітньої школи № 12 серед учнів 7 та 11 класів, а також серед студентів II курсу історичного факультету (групи ІІ-12) Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «КНУ». Загальна кількість респондентів – 56 осіб.

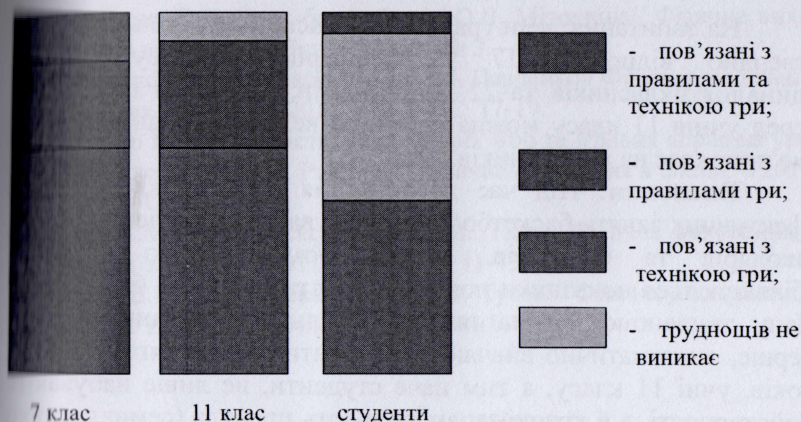
На запитання: «Чи подобається Вам баскетбол?» ствердно відповіли 60% учнів 7 класу, 72% одинадятикласників та 80% студентів.

На питання: «Які труднощі зазвичай виникають у Вас під час гри?» респонденти відповіли наступним чином: серед учнів 7 класу у 69,5 % труднощі пов'язані з правилами та технікою гри, ще 17,5 % не можуть запам'ятати правила, а 13 % мають проблеми з технікою. Серед школярів 11 класу у 72,4 % труднощі виникають з технікою гри, 16,6 % мають проблеми з правилами, а 11 % стверджують, що труднощів не виникає. Серед студентів 6 % плутаються у правилах, 54 % мають проблеми з технікою, а 40 % зазначають, що труднощів не виникає.

Варто підкреслити, що зі збільшенням віку зменшується кількість респондентів, які мають проблеми з правилами гри (мал. 1).

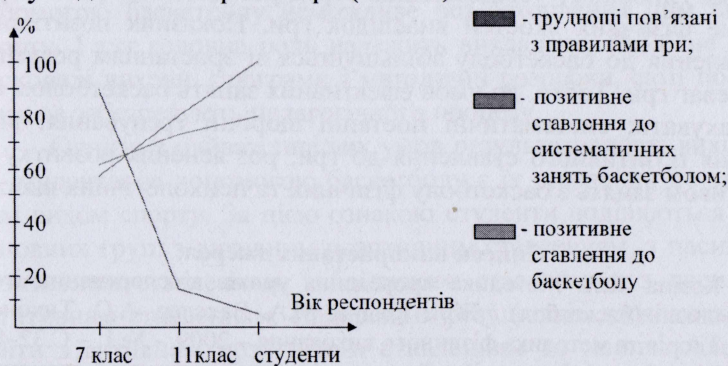
На запитання: «Чи вважаєте Ви необхідним для підвищення майстерності систематично грати у баскетбол?» ствердно відповіли 57 % семикласників, 77 % учнів 11 класу та 100 % студентів.

Відкрита відповідь на запитання: «Які якості розвинув у Вас баскетбол?» заслуговує на особливу увагу. Семикласники здебільшого наголошують на удосконаленні фізичних якостей (74%); учні 11 класу стверджують, що гра навчила їх допомагати

Мал. 1. Труднощі, які виникають під час гри

один одному (33%), виробила прагнення до перемоги (50%). Студенти відзначають, що баскетбол змушує сконцентруватися (13%), розвиває здатність переключати увагу (33%), удосконалює вміння швидко приймати виваженні рішення (47%). Можна спостерігати, що з віком респонденти можуть виділити серед переваг баскетболу не лише розвиток фізичних якостей, а й численні похідні уміння. Аналізуючи відповіді, можна помітити, що позитивне ставлення до баскетболу та систематичних занять зменшує кількість труднощів, які виникають щодо усвідомлення правил гри (Мал. 2).

Мал. 2. Позитивне ставлення до баскетболу обернено пропорційно труднощам, що виникають під час гри

На запитання: «Чи граєте Ви у баскетбол у вільний час?» ствердно відповіли 17 % школярів 7 класу, 16 % одинадятикласників та 22 % студентів. Зниження показників серед учнів 11 класу можна пояснити великим навантаженням, яке припадає на випускників.

Висновки: Під час дослідження були виявлені умови ефективних занять баскетболом з урахуванням ставлення до гри школярів та студентів. Можна помітити, що з віком збільшуються показники позитивного ставлення до баскетболу. Дану тенденцію можна пояснити кількома причинами. По-перше, систематично вивчаючи елементи гри протягом кількох років, учні 11 класу, а тим паче студенти, не лише набувають майстерності, а й краще запам'ятовують правила (семикласники ще недостатньо ознайомлені з грою, тому у них виникають проблеми і з технікою, і з правилами одночасно). По-друге, відбувається усвідомлення необхідності постійних тренувань, виховується працелюбність та наполегливість. По-третє, респонденти старшого віку, розуміючи у результаті тривалого вивчення більш глибокі позитивні наслідки баскетболу, взмозі виділити розвиток не лише фізичних якостей (тоді як школярі 7 класу ще не готові до ґрунтового аналізу).

Методичні рекомендації: Дослідження довело перевагу систематичних поетапних щорічних тренувань, адже вони не лише зменшують труднощі, пов'язані з правилами гри (учні 11 класу та студенти здебільшого вже знають їх), а й сприяють більш глибокому усвідомленню серед респондентів розвитку не лише фізичних якостей внаслідок гри. Показник позитивного ставлення до баскетболу збільшується зі зростанням розуміння переваг гри. Тобто, до умов ефективних занять баскетболом слід зарахувати: систематичні поетапні щорічні тренування; виховання позитивного ставлення до гри; роз'яснення розвитку під впливом занять з баскетболу фізичних та психологічних якостей.

Список використаних джерел:

1. Козіна Ж.Л. Методика проведення уроків зі спортивних ігор в школі (баскетбол) / Ж.Л. Козіна, М.А. Вакслер, А.О. Тихонова// Теорія та методика фізичного виховання – 2009. - № 1. – С.32-41.
2. Малофеев І. Інноваційний урок з фізичної культури з елементами баскетболу для учнів 9 класу / І. Малофеев// Фізичне виховання в школі. – 2011. - №2. – С. 4-6.

3. Мітолкіна О.В. Урок баскетболу / О.В. Мітолкіна// Фізичне виховання в школах України. – 2011. - № 3. – С. 9-10.
4. Павленко В.І. Урок баскетболу / В.І. Павленко// Фізичне виховання в школах України. – 2011. - № 3. – С. 17-19.
5. Рибалко В.О. Використання рухливих ігор та ігрових вправ на уроках баскетболу / В.О. Рибалко// Фізичне виховання в школі. – 2011. - № 5. – С. 37.
6. Ткач С.М. Урок баскетболу / С.М. Ткач// Фізичне виховання в школах України. – 2011. - № 3. – С. 11-13.
7. Тутов В.В. Урок баскетболу / В.В. Тутов// Фізичне виховання в школах України. – 2011. - № 3. С. 14-16.

ПОЛІЩУК С. В.

УДК 795.325

БАСКЕТБОЛ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ У СТУДЕНТІВ

Визначені основні засоби мотивації до занять з баскетболу, а також вивчені причини негативного ставлення до занять з фізичного виховання студентів психолого-педагогічного факультету.

Актуальність. Значне поліпшення виховання студентів за допомогою баскетболу неможливе без захоплення цим видом спорту. І тут головна роль належить викладачу. Які б не були досконалі виховні програми і методичні розробки, самі по собі вони не забезпечують педагогічного процесу.

Однією з найважливіших умов результативності виховання студентів за допомогою баскетболу є їх ставлення до занять цим видом спорту. За цією ознакою студенти поділяються на 5 основних груп: з активним позитивним ставленням, з пасивним позитивним ставленням, з байдужим ставленням, з пасивним негативним ставленням. Найкращих результатів досягають студенти з активним позитивним ставленням до занять. Але для